

PLEVNE MUHAREBESİ'NİN ALLGEMEİNE GAZETESİ'NDEKİ YANSIMASI*

Zeynep TEMİZSOY**
Gülbadi ALAN***

ÖZ

Osmanlı-Rus Savaşı, 1877-1878 yıllarında gerçekleşen ve tarihî kaynaklarda, Rumi takvime göre 1293 yılına denk gelmesinden dolayı "93 Harbi" olarak kaydedilen kapsamlı bir çatışma dönemidir. Temmuz-Aralık 1877'de Ruslar tarafından kuşatılan Plevne'de verilen mücadelede Türkler damgasını vurmuş, bir kahramanlık hikayesinin yazılmasına neden olmuştur. Her iki ülkenin büyük mücadeleler etmesine neden olan gelişmeler diğer yabancı basında olduğu gibi Alman basınında da büyük yankı yapmıştır.

Almanya'nın önde gelen siyasi ve kültürel yayın organı olan Allgemeine Gazetesi, bu tarihi süreci yakından takip etmiş ve özellikle Plevne Muharebesi'nin Alman basınındaki etkilerini ayrıntılı bir şekilde yansıtmıştır. Bu bağlamda, Balkanlar'daki genel durum, Rus ve Osmanlı ordularının stratejik konumu, benimsenen stratejiler ve Plevne'nin sonuçları gibi kritik olaylar, derinlemesine bir kronolojik sıra içinde incelenmiş ve detaylı bir analizle ele alınmıştır.

Bu makalede Allgemeine Gazetesi'nde konuyla ilgili haberlerin bir değerlendirmeye tabi tutulmasıyla, tekden tümevarım yöntemiyle Almanların konuyla ilgili bakış açıları analiz edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Allgemeine Gazetesi, Plevne Muharebesi, Gazi Osman Paşa, Alman Basını, Osmanlı-Rus Savaşı.

REFLECTION OF THE BATTLE OF PLEVNE IN THE ALLGEMEINE NEWSPAPER

ABSTRACT

The Ottoman-Russian War is a period of comprehensive conflict that took place in 1877-1878 and is recorded in historical sources as the "War of 93" because it coincides with the year 1293 according to the Greek calendar. The Turks left their mark on the struggle in Plevna, which was besieged by the Russians in July-December 1877, and caused a heroic story to be written. The developments that caused great struggles in both countries had a great impact in the German press, as in other foreign press.

Allgemeine Newspaper, Germany's leading political and cultural publication, followed this historical process closely and especially reflected the effects of the Battle of Plevna on the German press in detail. In this context, critical events such as the general situation in the Balkans, the strategic position of the Russian and Ottoman armies, the strategies adopted and the results of Plevna were examined in an in-depth chronological order and discussed in detail.

In this article, by evaluating the news on the subject in the Allgemeine Newspaper, the Germans' perspectives on the subject have been tried to be analyzed using the single-induction method.

Keywords: Allgemeine Zeitung, Battle of Plevna, Gazi Osman Pasha, German Press, Ottoman-Russian War.

Araştırma Makalesi

Makale Gönderim Tarihi: 12.11.2023; Yayına Kabul Tarihi: 12.12.2023

* Bu çalışma, Zeynep Temizsoy tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yakınçağ Tarihi Anabilim dalı adına hazırlanmış olup Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Birimi tarafından desteklenen "1871-1900 Yılları Arasında Alman Basınında Türk-Alman İlişkileri" isimli yüksek lisans tezinin bir parçasıdır.

** Doktora Öğrencisi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, KAYSERİ;
ORCID: 0000-0002-7131-9399, E-posta: zeynptem@gmail.com

*** Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, KAYSERİ;
ORCID: 0000-0001-9238-4942, E-posta: gulbadi@erciyes.edu.tr

Giriş

Plevne Muharebesi, 19. yüzyılın son çeyreğinde gerçekleşmiş Osmanlı-Rus Savaşı'nın¹ önemli bir dönüm noktası olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu muharebenin kökenleri, Osmanlı Devleti'nin Tuna Cephesi'nde ve Balkanlar'a doğru ilerleyen Rus kuvvetlerini durdurma stratejisiyle yakından ilişkilidir. Gazi Osman Paşa'nın liderliğindeki Osmanlı kuvvetleri, Plevne'de savunma pozisyonunda 143 gün boyunca büyük bir direniş sergileyerek tarihi bir savunma göstermiştir. Bu makalede, Allgemeine Gazetesi'nde yayınlanan haberler doğrultusunda Plevne Muharebesi'nin kökenleri, çatışmaların gelişimi ve sonuçları ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Plevne kuşatması, o dönemin gazeteleri tarafından geniş bir şekilde takip edilmiş ve kamuoyuna aktarılmıştır.

Bu gazete haberleri, dönemin stratejik, askeri ve politik bağlamını aydınlatma açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu noktada Almanya'nın önde gelen yayın organlarından biri olan Allgemeine Gazetesi, 19. yüzyılın sonlarına doğru Balkanlar'daki askeri olayları yakından izlemiş ve bu olayları okuyucularına geniş bir perspektifle sunmuştur.

Almanya, 19. yüzyılın son çeyreğinde güçlü bir devlet olarak yükselmektedir ve Alman basını, Avrupa'da ve dünya çapında önemli bir etkiye sahiptir. Almanya'nın önde gelen gazetelerinden biri olan Allgemeine Gazetesi² bu dönemde, uluslararası olaylar hakkında güvenilir bilgi sağlamıştır. Osmanlı-Rus Savaşı'nın seyrini Avrupa ve dünya kamuoyuna aktararak Osmanlı Devleti'nin mücadelesini değerlendirmiştir. Bu gazete haberleri, Osmanlı-Rus Savaşı'nın tarihsel bir belgesi olup, bu dönemin tarihi bağlamının analiz edilmesine ve savaşın anlaşılmasına önemli katkılar sağlayan değerli kaynaklardan biridir.

Yayınlanan haberler doğrultusunda, Plevne Muharebesi'nin askeri, stratejik ve tarihsel boyutu, Plevne Kuşatması'nın aşamaları ve sonucu ele alınarak, Rusların Plevne'yi kuşatma kararı, Osman Paşa'nın savunma stratejileri, kuşatmanın Osmanlı Devleti'ne etkileri analiz edilmiştir.

1. Plevne Muharebesi Öncesi Balkanlar'daki Genel Durum

Zayıflayan Osmanlı toprakları önce güçlenen komşu devletleri Rusya ve Avusturya'nın ve ardından deniz aşırı topraklarda sömürge imparatorlukları kuran İngiltere ve Fransa'nın hedefi haline gelmiştir. Bunlardan Avusturya, Rusya'nın bölgede güçlenmeye başlamasından dolayı

¹ 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı hakkında hem Türk hem de Ruslar tarafından birçok önemli araştırma yapılmıştır. Çalışmaların bir kısmı, savaş bir bütün olarak ele almış, bir kısmı cepheleri, bir kısmı da savaş açısından önemli olan dönemin şahsiyetlerini değerlendirmiştir. 1943-2004 yılları arasında bu savaş ile ilgili Türkiye'de yayınlanmış yedi önemli eserin değerlendirmesi hakkında bkz. (Şakar, 2018, s. 1-2).

² Allgemeine Gazetesi ilk kez 1 Ocak 1798'de Tübingen'de yayın hayatına başlayan Almanya'nın en önemli siyasi günlük gazetesidir. 19. yüzyılda savaşların yoğun olduğu dönemde gazetenin günlük tirajının artması Edmund Heyck tarafından *halkın gazeteye ne kadar güvendiğinin bir göstergesi* şeklinde yorumlanmıştır. Burdan yola çıkarak bu gazetenin Alman halkı tarafından verdiği bilgiye itibar edilen bir gazete olduğu görüşünü desteklemektedir (Heyck, 1898, s. 187).

Osmanlı Devleti ile ilişkilerini yeniden masaya yatırmış ve 1791'de imzalanan Zıstovi Antlaşması ile Osmanlıyla münasebetlerinin, artık savaş meydanları yerine masada diplomasi aracılığıyla sona erdirilmesi yolunu tercih etmiştir (Koçak, 2018, s. 280).

Rusya'nın, Şark Meselesi çerçevesinde Osmanlı topraklarını parçalama sürecinde politikalarını şekillendiren en önemli araç, Osmanlı tebaası arasında Ortodoks Hıristiyan azınlıkların da yer alması olmuştur. Osmanlı Devleti ve Rusya arasında 26 Temmuz 1774'te imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması ile Ruslar, Osmanlı Ortodoksları üzerinde himaye hakkı elde ettiği iddiasıyla ortaya çıkarak, özellikle Osmanlı'nın Avrupa (Balkan) topraklarında yaşayan Hıristiyan azınlıklara bağımsızlıklarını kazanmalarında yardımcı olma görevini üstlenmiştir. Bu anlaşma çerçevesinde Rusya'nın, Osmanlı topraklarını parçalama niyetiyle gücünü Güneydoğu Avrupa'ya kaydırmaya başladığını gören İngiltere ve Fransa kendi ulusal çıkarları doğrultusunda dikkatlerini bu bölgeye çevirmişlerdir (Beydilli, 2002, s. 353). İngiltere ve Fransa'nın bu tutumu, Şark Meselesi çerçevesinde Rusya'nın Osmanlı topraklarına tek başına sahip olmaya çalışmasına karşı çıkmaları ve artık bu paylaşımında kendilerinin de olduğunu göstermeleri anlamına gelmektedir. Böylece bu devletler, Osmanlı topraklarını parçalamaya yönelik attıkları her müstakil adımda diğerlerini kendilerine karşı mücadele ederken bulmuşlardır (Karadağ, 2015, s. 22).

Fransa'nın 1798'de, bir Osmanlı eyaleti olan Mısır'ı işgal etmesiyle, 5 Ocak 1799'da imzalanan bir ittifak antlaşması ile İngiltere, Osmanlı toprak bütünlüğü esasına dayalı bir politika izlemeye başlamıştır. Artık İngiltere, Osmanlıya karşı takip ettiği politikasını, bir taraftan Rusların güneye inmesini engellemek, diğer taraftan Fransa'nın ticari üstünlüğünü etkisiz hale getirmek esasları üzerine inşa etmiştir (Genelkurmay, 1974, s. 31).

Avrupa barışının sağlanması için 1815'te Viyana Konferansı toplanmışsa da Rusya, Osmanlı toprakları üzerinde tek başına hâkimiyet kurma hayalinden vazgeçmemiş ve 1821 Rum isyanında Osmanlı Devleti aleyhine müdahil olmuştur (Karal, 2017, s.114). İngiltere, Fransa ve Avusturya bu gelişmede statükonun korunmasından yana tavır takınarak soruna ortak çözüm bulma yönünde hareket etmişlerdir. 4 Nisan 1826'da St. Petersburg Protokolü imzalanmış ve bağımsız bir Yunanistan'ın kurulması kararlaştırılmıştır (Demirhan, 2013, s. 360-361).

Ardından başlayan Osmanlı-Rus Savaşı ve sonrasında imzalanan 14 Eylül 1829 tarihli Edirne Antlaşması ile Osmanlı Devleti, Yunanistan'ın bağımsızlığını kabul etmek zorunda kalmıştır (Demirhan, 2021, s. 66).

Böylece Mora'yı tamamen kaybeden Osmanlı Devleti, hemen ardından Fransızların Ceza-yir'i işgal etmesiyle burayı da kaybetmiştir. Akdeniz'deki bu iki önemli toprak kaybının yaşandığı dönemde Mısır Valisi, devlete karşı isyan etmiş ve bu isyan sadece Osmanlı'nın bir iç sorunu olarak kalmamış, Avrupa devletlerinin de kendi aralarındaki mücadelenin merkezine oturmuştur. Osmanlı'yı hem iç hem de dış siyasetinde 10 yıl meşgul eden bu sorunun ardından bölgedeki statüko değişmiş, Avrupa devletlerinin her biri kendi çıkarları doğrultusunda farklı politikalar takip etmişler ve nihayetinde bir Rus filosunun Boğaz'a girerek Beykoz'a asker çıkarması İngil-

tere ve Fransa'yı harekete geçirmiş, 14 Mayıs 1833'te imzalanan Kütahya Antlaşması ile Osmanlı-Mısır mücadelesi sona ermiştir. Ancak Fransa, Mısır valisine açık destek veren tavrını devam ettirmiş ve Kuzey Afrika'daki nüfuzunu artırmaya yönelik siyaset takip etmiş, Rusya her ne olursa olsun Osmanlı topraklarına hakim olmak ve sıcak denizlere inmek yönündeki siyasetini bırakmamış, İngiltere ise Rusya'nın güneye doğru yayılmasını önlemek, Hindistan'a uzanan yolun kendisine dost olan ellerde kalmasını sağlamak ve Osmanlı Devleti ile ekonomik ilişkilerini sürdürmek amacıyla bu devletin toprak bütünlüğünü koruma yönünde karar kılmıştır (Altundağ, 1945, s.135-136).

Rusya, Osmanlı topraklarına tek başına hâkim olma hayalinde ısrarlı tutumunu devam ettirmiş ve 1853-1856 Kırım Savaşı ile bunu resmen talep etmiştir. Ancak savaşta, İngiltere ve Fransa'nın müdahaleleri ile başarısız olmuştur. Bu mücadele ile Osmanlı Devleti üzerinde bir Rus koruyuculuğunun, Mısır üzerinde bir Fransız koruyuculuğu kadar tehlikeli olacağını bilen İngiltere, Osmanlı Devleti'nin parçalanmasına yönelik tüm politikaların karşısında yer almış, İstanbul ve Boğazlar'ın Osmanlı haricinde başka hiçbir devlete bırakılmaması esasına dayanan politikayı benimsemiştir. Ancak bu çok uzun süreli bir durum olmayacaktır (Soy, 2007, s. 158).

İslâhat Fermanı'nın ilânından sonra Balkanlar'da gelişen olaylar ve bu arada Rusya'nın şiddetle körüklediği Panslâvizm fikri, bu bölgeyi barut fıçısı haline getirmiş, bir taraftan Sırp ve Karadağ isyanları diğer taraftan Bosna-Hersek olayları ve Bulgar meselesi, Osmanlı Devleti'ni oldukça güç durumda bırakmıştır. Rusya, Kırım Savaşı'nda kendisine karşı Osmanlı ile birlikte hareket eden Avrupa devletlerinin desteğini alabilmek ve Panslavist politikasını Hristiyanların koruyuculuğu adı altında gösterebilmek için Avrupa kamuoyunun sempatisini kazanma yolları aramaya başlamış, bunu diplomatik temaslar ve basını kendi yanına çekerek başarabilmiştir. Batılı devletler Osmanlı ile ilgili haberleri Beyoğlu ve Galata'daki Avrupalı muhabirlerden alınan dedikodulardan elde etmektedir. Bu durumu bilen Rusya, İstanbul elçiliği vasıtasıyla satın aldığı gazete ve yazarlara, Osmanlı aleyhine yalan haberler yazdırmıştır. Bu haberlerde Bulgaristan'da on binlerce insanın öldürüldüğü yalanlarını yaymıştır. Bir yandan bu haberlerin Avrupalılar tarafından önemsenmesi bir yandan da 1870-1871 Alman yenilgisi ile Fransa'nın Avrupa'da gücünü kaybetmesi üzerine Rusya, Paris Antlaşması'nın Karadeniz'in tarafsızlığı ve silahtan arındırılması maddelerini tek taraflı olarak kaldırmış, Avrupa devletleri de 13 Mart 1871'de imzalanan Londra Antlaşması ile bunu kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Avrupa'da yaşanan bu gelişmelerden yararlanmak isteyen Karadağ ve Sırbistan da 2 Temmuz 1876'da Osmanlıya karşı savaş açmışlardır. Osmanlı Devleti savaşta başarılı olmasına rağmen Batılı devlet temsilcilerinin ısrarı üzerine 25 Eylül 1876'da ateşkes ilan etmek zorunda kalmış, ancak ateşkes esnasında bir anlaşmaya varılamamıştır. Bu durumu fırsat bilen Rus elçisi İgnatıyef, 31 Ekim 1876'da Osmanlı Devleti'ne bir ultimatom vermiştir. Şark meselesi noktasında Avusturya, Almanya ve Rusya ortak bir tutum sergilerken, İngiltere Balkanlar'daki mevcut durumun korunmasını desteklemesinden dolayı Balkan milletlerini bir ölçüde yatıştırmak amacıyla Osmanlıyı bazı tavizler vermeye zorlamıştır. Büyük bir çıkmazın içine giren Osmanlı, Balkanlar'da yaşanan sorunların bir çözüme kavuşturulmasını sağlamak amacıyla İstanbul'da

bir konferans düzenlenmesi fikrini kabul etmiş ve 23 Aralık 1876'da Tersane Konferansı toplanmıştır. Konferansta devletin bağımsızlığıyla uyuşmayan öneriler kabul edilmemiş ve sonuçta konferans bir karara varılmadan dağılmış, hemen ardından Sırp ve Karadağ prensleri mütareke için görüşmeye davet edilmiştir. Sırbistan, savaştan önceki durumunun korunması şartıyla Osmanlıya bağlı bir prenslik statüsü kazanmış, ancak Karadağ ile bir anlaşmaya varılamamıştır. Bunun üzerine Karadağ temsilcisi Ruslardan yardım talep etmiştir (İpek, 2002, s. 10-11).

Bu müracaat üzerine harekete geçen Rusya, İngiltere ile yaptığı görüşmelerde Osmanlı'nın Balkanlar konusunda bir reform yapması gerektiği görüşünü gündeme taşımıştır. Bir Osmanlı-Rus savaşının çıkmasını istemeyen İngiltere konuyla doğrudan ilgilenmeye başlamıştır. Neticede Bab-ı Ali'yi Balkanlar'daki reformları hızlandırmaya zorlamak amacıyla Londra Rus büyükelçisi ve İngiliz Hariciye Nazırı Lord Derby'nin çalışması sonucunda İngiltere, Almanya, Avusturya-Macaristan, Fransa, Rusya ve İtalya'nın 31 Mart 1877'de imzaladıkları ve *Londra Protokolü* olarak tarihte yerine alan bir belge hazırlanmıştır. Bağımsız bir devletin kabul etmesi oldukça imkânsız maddeler içeren belge Osmanlı Devleti tarafından reddedilmiştir (Kurat, 1962, s. 591).

Bunun üzerine aradığı fırsatı yakalayan Rusya, Şark meselesini kendi lehine çözebilmek için Ortodoks Hıristiyanları himaye etmek bahanesiyle 16 Nisan 1877'de Romanya ile bir anlaşma yaparak, 24 Nisan 1877'de Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiştir. Rumen birlikleri Tuna Nehri'nin savunmasını Ruslara bırakarak geri çekilmiştir. Bu dönemde Rumenler, Tuna'nın sol yakasındaki kasabaları savunmakla kalmayıp aynı zamanda Türklerle çatışmalara girişmiştir. Rumen birlikleri, uzun yürüyüşleri başarıyla tamamlamalarıyla cesaretlenmiş ve Romanya'nın bağımsızlığını ilan etmesine olanak sağlamıştır. (Rosetti, 1930, s. 556-558).

Savaşın ilan edilmesiyle birlikte, Osmanlı ve Rus orduları arasında, Balkan topraklarında çatışmalar başlamıştır. Her iki tarafın orduları seferberlik ilan ederek mali destek arayışına girmişlerdir. Böylece, 93 Harbi olarak da anılan 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı, Balkan halklarıyla birlikte büyük güçleri de ilgilendiren bir meseleye dönüşmüştür.

1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı, Tuna ve Kafkaslar olmak üzere iki cephele bir savaş olmuştur. Tuna cephesinin başkumandanlığına Serdar-ı Ekrem Abdülkerim Nadir Paşa, hareket kumandanlığına Müşir Ahmed Eyüp Paşa getirilerek kuvvetler üç orduya ayrılmıştır: Gazi Osman Paşa kumandasında Garp (Batı) Ordusu, Süleyman Paşa kumandasında Balkan (Güney) Ordusu ve Ahmed Eyüp Paşa kumandasında Şark (Doğu) Ordusu olmak üzere üç ordudan teşkil edilmiştir. (İpek, 2002, s. 14)

Osmanlı ordusunun en büyük beklentisi Rusların Tuna nehri gerisinde durdurulması ve burayı geçmelerine engel olunmasıdır. Ancak Rus ordusu 27 Haziran 1877'de Tuna'yı geçerek Zıştovi kasabasını zapt etmişlerdir. Abdülkerim Nadir Paşa'nın düşmanın Tuna'yı geçmesine seyirci kalması, aslında savaşın yarı yarıya kaybedilmesi anlamına gelmektedir. Abdülkerim Paşa bu başarısızlığından dolayı 17 Temmuz 1877'de II. Abdülhamid tarafından azledilerek, 21

Temmuz günü Varna limanından İstanbul'a gönderilmiştir. Aynı gün Tuna Orduları Genel Komutanlığına Yenipazar Komutanı Mehmet Ali Paşa, İşkodra'dan gelen tümenlerle Yeni Zağra'daki tümenlerden teşkil edilen Balkan Komutanlığına Süleyman Paşa, Sofya ve Niş tümenlerine Vidin Komutanı Mareşal Osman Paşa, Yenizağra Tümen Komutanlığına Rauf Paşa'nın atanması uygun bulunmuştur.

Rus kuvvetleri süratle ilerlemişler ve Balkanlar'daki Şipka geçidini işgal etmişlerdir. Artık Rus ordusu için Edirne ve İstanbul yolu açılmıştır. Ancak 19 Temmuz 1877'de 190 km yol katederek Plevne'ye gelerek toprak tabyalar oluşturup Plevne'yi bir kale haline getiren Osman Paşa, Rusların bu ilerleyişini durdurmuştur. (Genelkurmay, 2004, s. 48-50)

Allgemeine Gazetesi Rusya'nın savaş hazırlığını ayrıntılı bir biçimde ele almıştır. Bu haberde Rusya'nın Panslavist ajitasyonlarla halkını savaşa hazırladığı, İmparator II. Alexander'ın uzun zamandır beklenen seferberlik emrini verdiği ve iki büyük askeri ordunun kurulduğunu belirtmektedir. Ayrıca, Kişinev-Dinyester bölgesinde Güney veya Prut Ordu karargâhı ile Kafkas Ordusu olmak üzere iki büyük ordu hakkında bilgi verilmiştir. Kafkas Ordusu'nun, Kafkasya'da yerli halkı korumak amacıyla 180.000 piyade ve 45.000 süvariden oluşan güçleriyle bu operasyona tam destek verdiği ifade edilmiştir. Diğer taraftan, Rusya'nın saha ordusu yedeklerinin seferberlik için hazır olduğu belirtilmiştir (Allgemeine, 8 Mayıs 1877).

Allgemeine aynı zamanda Rusya'nın savaşa girişini eleştiren yazılara da yer vermiştir. Rus hükümetinin savaşı başlatmasının gerekli olup olmadığı sorgulanmış ve Rusya'nın savaşı başlatmasının ardındaki nedenler şu şekilde analiz edilmiştir (Allgemeine, 3 Mart 1877):

...Mümkün olduğunca açıklıkla halkın iç dünyasına derinlemesine inmeye çalıştık, Rusya'nın savaş hazırlıkları nedeniyle şimdiye kadar yaşadığı kayıpları anlamaya ve böyle bir felakete neden olabilecek bir savaş olan Babıali'ye karşı gerçekten bir savaşın yaşanması durumunda bu kayıpların ne kadar büyüyebileceğini anlamaya çalıştık ve şimdi ikinci soruya geçmek istiyoruz: "St. Petersburg'daki Çar, büyük Sultan'ı sonunda mağlup ederse ne kazanabilir ve yere serilmiş olan Türkiye, ona hangi zafer ödülünü sunabilir?" Bu kadar geniş ve ölçülemeyecek kadar önemli bir çatışmaya, canı sıkılmış, hırslı subaylara biraz eğlence ve terfi sağlamak amacıyla sadece macera ruhu ve askeri bir istekle St. Petersburg'da bir karar verilmeyeceği konusunda tam güvenle beklenmektedir. Bu beklenti, St. Petersburg'daki devlet adamlarının bilgeliğine ve en önemlisi İmparator II. Alexander'ın barışa olan gerçek sevgisine dayanmaktadır.³

Bu yüzden, bu savaşın amacı ve zaferin bedeli, eğer varsa, önceden düşünülmelidir ve bunun hakkında sağlam bir anlayışa sahip olunmalıdır; çünkü böylesine büyük bir öneme sahip bir olaya sarhoşken

³ Burada Çar II. Alexander'ın savaş taraftarı değil barış yanlısı bir insan olduğu vurgulanmaktadır.

girmek imkânsız olacaktır. Ancak bu savaşın nedeni nedir ve Rusya bununla neyi hedefliyor? Bu, Almanya'daki tüm çıkarlarımızı temelinden etkileyen sorular olup, bağımsız ve büyük bir Alman gazetesinde yapılacak bir inceleme genel ilgi uyandırabilir. Elbette, St. Petersburg Kabininin sırlarına en azından tam anlamıyla hâkim olmadığımızı memnuniyetle kabul ediyoruz, ancak sade bir özel birey olarak, dikkate değer bir derecede mütevazı ve neyse ki tamamen bağlı olmayan ve sınırlanmayan bir pozisyonda bulunmamıza rağmen, yıllarca Avrupa'daki siyasi durumu ve özellikle Doğu'daki durumu inceleyerek, bu konuda görüşlerimizi ifade etmekte tamamen yetersiz olmak istemiyoruz.

Aynı yazının devamında, Romanya'nın savaş stratejisi de incelenmiştir. Romanya, Osmanlı Devleti'nin saldırılarına karşı savunma pozisyonuna geçmiş ve bağımsızlığını ilan etme hazırlıkları yapmıştır. Bununla birlikte, Romanya'nın bağımsızlığını ilan etmesi ve bağımsız bir prenslik olarak varlığını sürdürmesi, büyük güçlerin vereceği yanıtla bağlı olduğundan, Romanya'nın geleceği hala belirsiz olarak nitelendirilmiştir.⁴

Sonuç olarak Balkanlar'da hakimiyet kurma çabasında olan Rusya, Osmanlı ülkesindeki Slav halkını kışkırtarak 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nın çıkmasına yol açmıştır. Osmanlı Devleti Rusya'nın ilerlemesini durdurabilmek ve savunma hatlarını güçlendirerek Rusya'nın ilerlemesini durdurmak adına faaliyete geçmiştir. Bu faaliyetler ise Plevne'de yoğunlaşmış, savunma hatları oluşturulmuştur. Böylece 10 Aralık 1877'de Osmanlı kuvvetlerinin teslim olmasına kadar sürecek olan Plevne Muharebesi başlamıştır.

1. Birinci Plevne Muharebesi

Plevne Muharebesi'nin kökenleri, Osmanlı Devleti'nin Tuna Cephesi'nde Rusların ilerlemesini engelleme ve Balkanlar'a doğru sarkan Rus kuvvetlerinin önünü kesme stratejisine dayanmaktadır. Bu dönemde Osman Paşa⁵, Vidin'de bulunmakta ve Tuna Nehri boyunca Rusların muhtemel hareketlerini izlemektedir.

Rusların Tuna Nehri'ni geçmeleri, Osmanlı Devleti için ciddi bir tehdit oluşturmuş ve bu nedenle Osman Paşa, 1 Temmuz 1877'de 25.000 kişilik bir kuvvetle Rusların önüne geçmek amacıyla Niğbolu Kalesi'ne doğru harekete geçmiştir. Fakat bu esnada, Serdâr-ı ekrem Abdülkerim Paşa tarafından Plevne'ye yönelmesi için acil bir emir almıştır. Bu emir sonucunda Osman Paşa, 7 Temmuz 1877'de Plevne'ye ulaşmış ve Plevne Muharebesi'nin temelleri atılmıştır (Hülagü, 2006, s. 1).

⁴ Rusya, Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmeden önce Romanya ile yaptığı gizli anlaşmaya göre Romanya'nın bağımsızlığını onaylayacak ve destekleyecekti. Romanya da buna karşılık Rusya'nın yanında taraf olarak Osmanlı Devleti'ne karşı savaş ilan edecek ve askeri yardımda bulunacaktı (Ürkmez, 2020, s. 791).

⁵ Asıl ismi Osman Nuri olan Gazi Osman Paşa, sekiz yaşında İstanbul'a gitmiş, 1844'te askerî idareye yazılmış sonrasında Mekteb-i Harbiyye'ye girmiştir. Osman Paşa, Cebeli Lübnan isyanı, Girit ihtilali ve 1868 Yemen ihtilalinde görev almış ve tuğgeneralliğe yükselmiş, 1876 yılında Osmanlı ile Sırbistan-Karadağ savaşında başarılar göstermiştir (Hülagü, 1996, s. 464-465).

Osmanlı kuvvetleri Plevne yakınlarındayken sağ kanadını güvence altına almak isteyen Grandük Nikola, Batı Ordusu Kumandanı General Krüdener'e⁶ Plevne'ye hücum emri vermiştir. General Krüdener, hücum için General Schilder'i görevlendirdikten sonra kuvvetlerini toplamak için zaman kazanmak amacıyla 7 Temmuz'da taarruza geçmiştir (Babacan, 2017, s. 25) ve burada ilk yenilgiyi almıştır. Bu ilk püskürtme sonucunda, öncü Rus kuvvetlerinin yarısı (74'ü subay 3.000 kişi) kaybedilmiş ve Ruslar, ciddi miktarda silah ve cephane bırakarak Plevne'den uzaklaşmak zorunda kalmışlardır (Emin, 2020, s.10-14).

13 Temmuz'da Allgemeine gazetesinde yayınlanan bir haber, Rus ordularının ilerleyişini detaylı bir şekilde yazmıştır. Buradan elde edilen bilgilere göre Türk garnizonunun Tirnova'dan Osmanpazar'a doğru ilerlediği sırada, Sistova'dan Plevne'ye ilerleyen Rus birliklerinin Plevne'nin kuzeydoğusundaki Trstenik'i işgal etmiş ve Plevne'yi korumak için Niğbolu'dan 4.000 Türk askeri göndermiştir. Ayrıca Türkler, Ruslara karşı kesin bir galibiyet elde etmek amacıyla Şumla ve Rusçuk arasında güvenli alanlarda toplanmıştır. Bu esnada Kazak müfrezeleri Osmanpazar ve Dranova'ya kadar ilerlemiştir. Romen topçu tekneleri ise Tuna Nehri üzerinden geçiş yapmak üzere Kalaraş'a gelmiştir (Allgemeine, 13 Temmuz 1877).

Rus ordusunun bir bölümü Balkanlar'da ilerlerken, diğer bölümü Niğbolu'yu kuşatmıştır. Türk kuvvetleri Vidin ile Niğbolu arasında ilerlemeye çalışmış, ancak Rusların geri çekilmesini sağlayacak yeterli güçleri olmadığı düşünüldüğü için geri dönmek zorunda kalmışlardır. Rus birlikleri ise Niğbolu'yu ele geçirme girişiminin ardından bir süre dinlendikten sonra Tuna Nehri'nin yukarısına çekilmeye karar vermişlerdir.

Türk birlikleri Vidin ile Niğbolu arasında ilerleseler de haberde Türklerin, Rusların geldikleri yere geri çekilmelerini sağlayacak güçlerinin olmadığı düşünülerek; "Ruslar, Rusçuk ile Vidin arasındaki Tuna'nın efendisidir..." yorumunda bulunulmuştur. Gazetede yer alan haberin devamında Osmanlı Devleti'nin barış sağlama girişimlerinin beklendiği, ancak Türk ordusunun savunmaya yeniden başladığı ve barış müzakerelerine dair çıkan söylentilerin sona erdiği belirtilmiştir (Allgemeine, 23 Temmuz 1877).

2. İkinci Plevne Muharebesi

Birinci Plevne Muharebesi, 1877-1878 Osmanlı- Rus Savaşı'nın büyük çatışmalarından biri olmuştur. Osmanlı Devleti strateji olarak Plevne'deki savunma hattını güçlendirmiş ve Osman Paşa tarafından Ruslar başarıyla geri püskürtülmüştür. İlk yenilgiden yalnızca 10 gün sonra General Krüdener yeniden saldırma emri almış ve General Schilder ile birlikte (50-60 bin kişi ve 184 top) Plevne'ye gelmiştir. Karşılık olarak, Osman Paşa'nın komutasındaki Osmanlı kuvvetleri, 33 bin kişilik bir muharebe kuvveti ve 58 topa sahiptir. İkinci Plevne Muharebesi olarak adlandırılan bu savaş, 18 Temmuz sabahı başlamış ve gün batana kadar devam etmiştir.

Bu çatışmanın sonucu ilk muharebeden pek farklı olmamıştır, Ruslar bir kez daha geri çekilmek zorunda kalmıştır. Osman Paşa'nın İstanbul'a gönderdiği rapora göre, Rusların ölü

⁶ General Krüdener, Plevne'nin işgali için General Şildner Şuldner'i üç piyade alayı altı batarya top 18 Kazak süvari bölüğünden ibaret bir kuvvetle 18 Temmuz tarihinde Güneye doğru sevk etmiştir (Cemal, 2020, s. 54).

sayısı 8 binden fazla ve yaralıları bunun 2-3 katı, Türk tarafında ise 100 şehit ve 300 yaralıdır (Yüksel vd. 2018, s. 247).

Mağlubiyetin ardından, Rus birlikleri daha önce ele geçirdikleri bölgelere geri çekilmiş, takviye kuvvetlerinin gelmesiyle birlikte 20 Temmuz 1877 sabahı erken saatlerde yeniden taarruza geçmiştir. Osmanlı topçu atışları ve piyadelerin kararlı mücadelesi, Ruslara büyük kayıplar yaşatmıştır. İki gün süren bu çarpışmalar sırasında Türkler yaklaşık 1.200 kayıp ve yaralı verirken, Rus kayıpları tam olarak verilmemesine rağmen çok daha yüksek olmuştur. Ruslar, Türkler karşısında direnç gösterememiş ve Plevne'ye yaklaşık 16 kilometre uzaklıkta olan bölgeye çekilmiştir (Çavuş, 2016, s.169).

Bu çatışma sırasında, Osmanlı İmparatorluğu'nun süvari birliklerinin yetersizliği nedeniyle Gazi Osman Paşa, geri çekilen Rusları takip ederek imha etme fırsatını kaçırmıştır. Bu kritik safhada, Rusların asker kaybı 7.000 kişiyi aşarken, Osmanlı ordusunun asker kaybı ise 1.200 civarında olmuştur. Plevne Müdafaası'nın bu aşamasında, Gazi Osman Paşa'nın liderliğindeki Osmanlı birlikleri, büyük bir fedakârlıkla ve kararlılıkla Rus taarruzlarına direnmiş ve Plevne'yi savunmayı başarmıştır (Çavuş, 2015, s. 2-3).

Rus saldırıları devam ederken, Osmanlı Devleti'nin barışı sağlaması beklenmiş, Türk ordusunun savunmaya geri dönmesiyle birlikte, barış müzakereleri umutları sona ermiştir. Bunun temel nedeni, Allgemeine Gazetesi'nin 25 Temmuz'da yayınladığı habere göre Tuna hattını savunan Osman Paşa'nın Plevne'de Ruslara karşı başarılı olmasıdır. (Allgemeine, 25 Temmuz 1877).

Allgemeine'de konuyla ilgili yer alan yazılara göre, Plevne'nin Ruslar tarafından işgal edilmesinin gerçekçi olmadığını gösteren bir unsur, General Krüdner komutasındaki kolordunun, 20-31 Temmuz tarihleri arasında yapılan çatışmalarda ağır kayıplar vermesi ve savaşa devam edemez duruma düşmesidir.

20 Temmuz'da Rusların Plevne'ye saldırması ve ardından yenilgiye uğraması, Rusları vazgeçirmemiş ve Temmuz sonunda Ruslar tarafından ikinci bir taarruz gerçekleşmiş ve 31 Temmuz'da yine mağlup olarak geri dönmüşlerdir (Allgemeine, 5 Ağustos 1877).

Allgemeine'de konuyla ilgili yer alan haberler, genelde konunun tarafı olan devletlerin başkentlerinden alınan bilgiler çerçevesinde analiz edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında gazetenin yaklaşımı tarafsızlık ve olayları detaylı bir şekilde ele alma çabasıyla karakterize edilmektedir.

3. Plevne'nin Düşüşü

Art arda gelen yenilgilerin ardından Rus liderlerini karamsarlık sarmış, hatta Grandük Nikola Tuna'nın gerisine çekilmeyi teklif etmiştir. Ancak Çar Aleksandr ve Rus Savaş Bakanı Milivtin onu bu fikrinden vazgeçirmiştir. Rus tarafı yeni bir oluşturarak 7 Eylül sabahı harekete geçmiştir. Böylece Altı Gün Muharebeleri (Eyyâm-ı Sitte Muhârebâtı) olarak adlandırılan Üçüncü Plevne Muharebesi başlamıştır. Rusların 11 Eylül günü kalkıştıkları umumî taarruz da yine başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bu yenilginin ardından geri çekilen Ruslar taarruz yoluyla alamayacaklarını anladıkları Plevne'yi kuşatmaya karar vermişlerdir. Bu karar doğrultusunda

General Totleben Rus ve Rumen askerinden oluşan muhasara ordusunun başına getirilmiştir. Gurno-Dubnik ve Teliş mevkileri de General Gurko tarafından geri alınınca 9 Aralık 1877'de Plevne tamamıyla kuşatılmıştır.

Bu sırada Gazi Osman Paşa⁷, elinde çok kısa bir süre için yetecek miktarda erzak kaldığından ya düşmana teslim olmayı yahut bir huruç hareketinde bulunmayı tercih etmek zorunda kalmıştır. Sonuç olarak kurmaylarıyla yaptığı müzakerelerin ardından huruç hareketinde bulunmayı tercih etmiş fakat bu hareket geri püskürtülmüştür (9 Aralık). Plevne ordusu önden ve arkadan kuşatılmıştır. 4 misli kuvvete ve 10 kat fazla topa sahip olan düşmana mukavemette bulunmak güç bir hal almıştır. Osman Paşa, maiyetindeki kumandanların ısrarıyla teslim olma kararı almıştır. Böylece 143 gün süren bir direnişin ardından Osmanlıların Tuna boyundaki son savunma noktası olan Plevne düşmüş, Gazi Osman Paşa esir edilmiştir (Yüksel vd. 2018, s. 247-248).

16 ve 25 Eylül'deki çatışmalar, Rusların büyük kayıplar vermesine yol açmıştır. Bu süreçte Osman Paşa sadece savunmada kalmamış fırsat buldukça karşı taarruzlara da geçmiştir. Kuşatmanın son dönemlerine doğru, Osman Paşa'nın kaynakları tükenmeye başlamış ve Plevne'nin durumu kötüleşmiştir. Plevne, her yönden kuşatılmış ve çevre şartları daha da zorlaştırmıştır. İlerleyen süreçte her ne kadar Osman Paşa hala Ruslar için tehdit unsuru olsa da kaynakların eksikliği büyük bir sorun teşkil etmiş ve yardım alamamıştır (Çavuş, 2016, s.140).

Plevne'deki gelişmeler hakkında ayrıntılı bilgiler sunan *Allgemeine*, Osman Paşa'nın stratejilerini ve kuşatma koşullarını da ele almıştır. Ayrıca Osman Paşa'nın Sofya'ya gitmeye çalışabileceği ve garnizonunun kaderinin 14 gün içinde netleşebileceği yönündeki spekülasyonları da aktarmış, gelişmeler hakkında bilgi eksikliği olduğunu vurgulamıştır. Harp Nezareti dahil kimsenin Osman Paşa'nın erzak ve mühimmat ihtiyacının ne kadar süreyle karşılanabileceğini bilmediğini kaydetmiştir. Bununla beraber Mehmet Ali Paşa'nın yönetiminde Sofya'daki ordunun Osman Paşa'ya yardım edeceği söylentisinin olduğu fakat bunun bile bir tahminden ibaret olmasına dikkat çekilmiştir (*Allgemeine*, 16 Kasım 1877).

Allgemeine başka bir sayısında ilk olarak tarafların Plevne'de izlediği stratejileri, askeri durumları vermiş, ardından Osman Paşa'nın yaşadığı erzak sıkıntısı karşısında verdiği mücadeleyi gündeme taşımıştır. Haberde, iki taraf için de stratejik önem teşkil eden Plevne'de yaşanan gelişmelere, ilk olarak Rus askeri gücü ve planına değinerek başlangıç yapılmıştır. Rus ordu komutanlığı, görevlerini doğru belirleyen ve düzenli bir şekilde takip eden bir komutanlık olarak nitelendirilmiş, Rusların bu harekâta son iki ay içerisinde gelen tüm takviye kuvvetlerini ve muhafız kıtasını bir araya getirdiği, siyasi çevrelerce tahmin edildiği gibi, muhafız birliğine ait iki piyade tümeni ile bir süvari tümenini Plevne'ye yönlendirdiği belirtilmiştir.

⁷ 21 Eylül 1877'de Sadrazam Ethem Paşa'nın Mareşal Osman Paşa'ya çektiği telgrafla *Üçüncü Plevne Zaferi*'nin mükâfatı olarak kendisine *gazilik* unvanı ile murassa nişan-ı ali, bir kılıç ve iki altın padişah tarafından ihsan buyurulmuştur (Genelkurmay, 2004, s. 65).

Devamında, gazeteye Plevne-Rahon arasındaki muhafız birliği hareketlerine dair raporların ulaştığı ifade edilmiştir. Bu raporların doğru olması halinde, “son iki ay içinde Plevne'de en az beş piyade ve üç süvari tümeni, bir tüfek tugayı ve birkaç istihkâm taburu ile birlikte toplam 76 tabur, 48 küçük süvari bölüğü ve 276 sahra topunun” bulunduğu ifade edilmiştir. Ayrıca, mevcut takviye kuvvetleri arasında Rus ikinci ve üçüncü piyade taburları ile Romanya ordusunun yarısının da Rahon'a yönlendirildiği bildirilmiştir (Allgemeine, 2 Aralık 1877).

Osman Paşa'nın, Plevne'de 20 Ekim'den beri herhangi bir erzak veya küçük çaplı mühimmat alamadığı, acilen yardım beklediği esnada Mehmet Ali Paşa'nın, yardım ordularını oluşturması ve stratejik konuşlandırmaya yönelik düzenlemeleri yapması esnasında huzursuzlukların ortaya çıktığı, bu durumun Osman Paşa'nın erzak yetersizliğinden silahını bırakmak zorunda kaldığı ana kadar devam ettiği, 19 Kasım'dan bu yana, Türk Lom Ordusu'nun konumunun Rusçuk'tan Osmanpazar'a kadar genişlediği, daha küçük birliklerle bir dizi tutarsız ilerlemeler gerçekleştirildiği, ancak stratejik açıdan herhangi bir değişikliğin olmadığı bilgisine yer verilmiştir.

Ancak Aralık ortalarına gelindiğinde, Plevne'nin düşüşü gündemdeki en büyük konu olmuştur. Gazete haberine göre yanlış stratejiler, Osman Paşa'nın erzak sıkıntısı ve diğer olumsuz faktörler sebebiyle muharebe Türklerin aleyhine dönmüştür. Plevne'nin düşmesinin ardından Osman Paşa'nın hükümete yazdığı mektup gündeme gelmiştir. Mektupta, Osman Paşa'nın hükümeti suçladığı ve destek alamadığı belirtilmiştir. Osman Paşa'nın yaşadığı zorluklar şu şekilde ifade edilmiştir (Allgemeine, 12 Aralık 1877):

Plevne düştü; Osman Paşa cesur ordusuyla birlikte teslim oldu. Bu felaketin sebeplerini açıklamaya gerek yok; Tuna ve Balkanlar arasındaki korkunç savaş dramı itaat eden etmeyen herkesin ağzında.

Felaket Osman Paşa'nın stoklarının tükenmesiyle ve dışarıdan yardımın da gelmemesiyle kaçınılmaz oldu. Erzak tükendi ve doğu, batı ve güneyden yani dışarıdan gelen yardım ulaşamamıştı. Ne Mehmet Ali Paşa Plevne'ye zorla girebilmiş ne de Süleyman Paşa'nın kurtarmaya gücü yetmişti. İki aydan fazla zamandır Türk ordusunun Başkomutanıydı, ama bu uzun sürede çok gelişme olmamıştı; sadece son birkaç gün içinde saldırıya geçmiş, ama kuvvetli ve yeterince hızlı değildi, öyle ki bu operasyonda Plevne'nin durumu hesaba katılsa da genel olarak bir başarı getirmemişti.

Aralık sonunda *Allgemeine*'nin bir başka sayısında, Türklerin Plevne'deki yenilgilerinin nedenleri değerlendirilmiş ve eleştirilmiştir. Bunlardan biri, Türk Lom ordusunun birkaç hafta boyunca Rus ordusuna karşı yanlış politika izlemesiyle Ruslar için avantaj sağlamaları olmuştur. Bir diğer konu ise 18 Kasım'dan itibaren Süleyman Paşa'nın, Plevne'de sıkışıp kalan Osman Paşa ve askerlerini kurtarmaya yönelik yapmış olduğu harekâtlardır. Sofya ve Ukrayna'da Mehmet Ali'nin komutasındaki kurtarma ordusunun yetersiz kaldığı eleştirileri benzer şekilde dile getirilmiştir (Allgemeine, 21 Aralık 1877):

Piyade söz konusu olduğunda Süleyman Paşa'nın saldırı operasyonları için mevcut olan askeri birlikler, bir kanatta hızla toplanarak, büyük Prens'in ordusunun karşı kanadına kesin bir darbe yapmak için yeterliydi. Rusçuk'tan sonra ele geçirilen kuvvetlerin Osmanpazar yakınlarında bulunan pozisyonlara hızlı bir şekilde birleştirilmesi ya da tersine çevrilmesi için Rusçuk'tan Osmanpazar'a giden yol uygundu; belki doğuya doğru uzanan demiryolu hattının bir kısmı da kullanılabilirdi.

Sonuç

Rusya'nın Balkanlar'daki etki alanını genişletme arzusuyla başlayan 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nın önemli bir bölümünü Plevne Muharebesi oluşturmuştur. Başlangıçta her ne kadar Osman Paşa tarafından başarılı bir biçimde savunulmuşsa da yaşanan erzak sıkıntısı Osmanlı kuvvetlerinin zayıflamasına yol açmıştır. 10 Aralık 1877 tarihinde Osman Paşa ve kuvvetleri yoğun direnişin ardından teslim olmuş, böylece Plevne Muharebesi sona ermiştir.

Plevne Muharebesi, Osmanlı ordusunun az sayıda ancak kararlı ve cesur askerlerden oluşan birliklerinin, teknik ve sayısal üstünlüğe sahip olan Rus ordusuna karşı nasıl direnebileceğini göstermiştir. Gazi Osman Paşa'nın liderliği ve askerlerin fedakarlığı, Plevne'nin düşmesini geciktirmiş ve Osmanlı Devleti'nin umut vermiştir.

Allgemeine Gazetesi, Plevne Muharebesi'ni büyük bir ilgi ve dikkatle takip etmiş ve bu olayın Osmanlı Devleti'nin direnişini öne çıkarmıştır. Gazete, Osmanlı Devleti'nin Ruslara karşı gösterdiği direnişi büyük bir ilgiyle rapor etmiş ve Osmanlı ordusunun cesaretini ve kararlılığını vurgulamıştır. Ayrıca, Osmanlı Devleti'nin uluslararası ilişkilere olan etkilerini analiz etmiştir.

Plevne Muharebesi'nin sonucunda Gazi Osman Paşa esir edilmiş ve Plevne düşmüştür. Ancak bu olay, Osmanlı Devleti'nin savaşın sona ermesine kadar direnmesine ve barış müzakereleri sırasında daha iyi bir konum elde etmesine yardımcı olmuştur.

Sonuç olarak, Plevne Muharebesi, sadece bir askeri çatışma değil, aynı zamanda tarihsel ve stratejik bir dönüm noktasıdır. Plevne Muharebesi'nin mirası, sadece o dönemin tarihini değil, aynı zamanda uluslararası ilişkilerin karmaşıklığının anlaşılmasına yardımcı olmaktadır. Bu muharebe hem askeri hem de diplomatik açıdan büyük etkiler yaratmış ve tarihsel bir olay olarak önemini korumuştur. Rusya, savaşçı ve kavgacı ruh haline girmesinden dolayı eleştirilmiştir.

Allgemeine Gazetesi, olaya genel olarak dengeli bir bakış açısıyla yaklaşmış, Rusya'nın savaş hazırlıklarını detaylı bir şekilde ele alarak objektif bir rapor sunmuştur. Aynı zamanda Rusya'nın savaşa girişini eleştiren görüşlere de yer vermiştir, bu da gazetenin çok taraflı bir perspektif sunmaya çalıştığını ortaya çıkarmaktadır. Eleştirilerde, Rus hükümetinin savaşı başlatmasının gerekliliği sorgulanmış, bu da Allgemeine'nin olayları analiz ederken eleştirel bir yaklaşım benimsemiş olduğunu göstermektedir. Genel anlamda, gazete haberlerinde dengeli ve çeşitli bakış açılarına yer vermiştir.

KAYNAKÇA

Allgemeine, 16 Kasım 1877.

Allgemeine, 2 Aralık 1877.

Allgemeine, 12 Aralık 1877.

Allgemeine, 21 Aralık 1877.

Allgemeine, 3 Mart 1877.

Allgemeine, 13 Temmuz 1877.

Allgemeine, 23 Temmuz 1877.

Allgemeine, 25 Temmuz 1877.

Allgemeine, 5 Ağustos 1877.

..... (2004). *1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı Zaman Dizini*, Ankara: T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları.

..... (1987). *Türk Silahlı Kuvvetleri Tarihi Osmanlı Devri 1798-1802 Osmanlı Fransız Harbî (Napolyon'un Mısır Seferi)*. Ankara: T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları.

ALTUNDAĞ, Ş. (1945). *Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı - Mısır Meselesi 1831-1841*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

BEYDİLLİ, K. (2010). "Şark Meselesi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. TDV Yayınları. İstanbul. XXXVIII: 352-357.

CEMAL, A. (2020). *Plevne Müdafaası*, (hızl. Samet Özdemir). İstanbul: Ötüken Neşriyat.

ÇAVUŞ, R. (2015). "Plevne Müdafaası'nda Topun Önemi". *OTAM*. 38:1-12.

ÇAVUŞ, R. (2016). "İngiliz Basınında Plevne Savunması". *Vakanüvis- Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*. I/1: 165-179.

DEMİRHAN, H. (2013). *İngiltere'nin Balkan Politikası ve Yunanistan*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Yayınlanmış Doktora Tezi).

DEMİRHAN, H. (2021). Rum İsyanında İngiltere'nin rolü (1821-1830). *Rumeli Tarih Araştırmaları Dergisi*, 2: 51-70.

EMİN, M. (2020). *Plevne Kahramanlarından Miralay Yunus Bey*. İstanbul: Samer Yayınları.

HEYCK, E. (1898). *Die Allgemeine Zeitung*. München: Allgemeinen Zeitung.

HÜLAGÜ, M. (1996). "Gazi Osman Paşa", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. TDV Yayınları. İstanbul. 13: 464-465.

- HÜLAGÜ, M. (2006). *Yaralı Mareşal Gazi Osman Paşa*. İzmir: Yitik Hazine Yayınları.
- İPEK, N. (2002). "1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı". (ed. Hasan Cemal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca). *Türkler*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları. XIII: 15-24.
- KARADAĞ, R. (2015). *Şark Meselesi*. İstanbul: Truva Yayınları.
- KOÇAK, Z. (2018). Son Osmanlı-Avusturya Mücadelesinde Değişen Dengeler ve Zıştovi Antlaşması. *Gazi Akademik Bakış*. XI/22: 261-289.
- KURAT, Y.T. (1962). "1877-78 Osmanlı-Rus Harbinin Sebepleri". *Belleten*, XXVI/103: 567-592.
- ROSETTİ, R. (1930). "Roumania's Share in the War of 1877". *The Slavonic and East European Review*. VIII/24: 548-577.
- SOY, B. (2007). "Lord Palmerston'un Osmanlı Toprak Bütünlüğünü Koruma Siyaseti". *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları*. 7: 141-168.
- ŞAKAR, U. (2018). "Açıklamalı Bir Kaynakça Denemesi: 93 Harbi (1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı) Üzerine Bazı Çalışmalar". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Yakın Tarih Dergisi*. I/4: 89-112.
- ÜRKMEZ, N. (2020). "Savaşın Öteki Yüzü: Romanya'daki 93 Harbi Esirleri". *Belleten*. LXXXIV/300: 791.
- YÜKSEL, A.- H. BABACAN (2018). "Plevne ve Gazi Osman Paşa'yı Dünya Gözüyle Görmek". *History Studies Dergisi*. X/6: 245-268.

EXTENDED ABSTRACT

The article, "Reflection of the Battle of Plevne in the Allgemeine Newspaper," delves into the historical significance of the 1877-1878 Ottoman-Russian War, particularly focusing on the Battle of Plevne. This battle, occurring within the context of a larger conflict, marked a turning point in the Russo-Ottoman War. The Allgemeine Newspaper, a prominent German political and cultural publication, meticulously covered this historic event and its impact on the German press.

At the heart of this narrative lies the siege of Plevne, where Turkish forces, under Gazi Osman Pasha, displayed remarkable resilience against the Russian siege from July to December 1877. This resistance turned into a tale of heroism, leaving a lasting impression in historical records. The engagement in Plevne resonated profoundly not only within both nations involved but also reverberated across foreign media, including the German press.

The Allgemeine Newspaper extensively analyzed critical events, including the Balkan situation, strategic positions of the Russian and Ottoman armies, adopted strategies, and the repercussions of the Battle of Plevne. Their coverage aimed to provide a detailed, chronological

examination of these events, shedding light on the military, strategic, and historical dimensions of the conflict.

Utilizing a method of inductive reasoning, the article evaluated German perspectives by examining the news coverage in the Allgemeine Newspaper. Key topics highlighted in the analysis included the newspaper's portrayal of Gazi Osman Pasha, the Battle of Plevne, the broader context of the Russo-Ottoman War, and the reflections on the Ottoman Empire's international relations.

The Battle of Plevne epitomized a significant phase of the Ottoman-Russian War, showcasing the Ottoman forces' resolute defense despite facing hardships, such as food shortages, leading to their eventual surrender on December 10, 1877. However, this resistance demonstrated the ability of the Ottoman army, despite numerical and technical inferiority, to withstand the more substantial Russian forces, largely owing to the leadership of Gazi Osman Pasha and the dedication of his troops.

Allgemeine Newspaper meticulously followed and emphasized the resistance displayed by the Ottoman Empire in the Battle of Plevne. The newspaper's reports emphasized the courage and determination of the Ottoman army against the Russians, amplifying the significance of the Ottoman Empire's resistance. Furthermore, the newspaper critically analyzed the impact of this conflict on the international relations of the Ottoman Empire, particularly during peace negotiations.

The news covered in the Allgemeine was generally analyzed based on information obtained from the capitals of the states involved in the subject. In this regard, the newspaper's approach is characterized by impartiality and an effort to comprehensively address the events.

In conclusion, the Battle of Plevne stands not only as a military engagement but also as a historical and strategic turning point. Its legacy extends beyond its time, contributing to a deeper understanding of the complexities within international relations. This battle yielded significant military and diplomatic implications, maintaining its historical significance. The Allgemeine Gazette adopted a balanced approach in reporting the events, offering a multifaceted perspective and even questioning the necessity of Russia's initiation of the war, showcasing the newspaper's critical and diverse coverage of the conflict.